A°. 1857. N°. 114.

Opregte Vrijdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 15 Mei.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: ƒ 5 in de drie maanden.

WEENEN, 11 Mei.

Uit Kopenhagen wordt gemeld, dat de deensche Regering het denkbeeld nog niet opgeeft, om de aangelegenheden der duitsche hertogdommen aan de beslissing der groote mogendheden te onderwerpen, en alzoo te doen voorkomen als een geschil, bij welks beslechting niet Duitschland, maar geheel Europa belang heeft, en dat derhalve gedacht wordt aan het afzenden van eenen gemagtigde naar Parijs, om in dien zin werkzaam te zijn.

BERLIJN, 13 Mei.

Na het afwijzend besluit van het Heerenhuis op het amendement van de Tweede-Kamer, betreffende de belasting op de bedrijven, heeft de sluiting der zitting van den Landdag nog gisteren kunnen plaats hebben, in naam des Konings, door den minister *von Manteuffel*. Daarbij is gewezen op den afkoop van den Sondtol, — op de met Rusland gesloten verdragen, betreffende de spoorwegen, — op het duitsche munt-verdrag, en op het verbod om vreemde bankbiljetten in betaling toetelaten. Z. Exc. heeft gemeend, dat de gronden, op welke dit verbod is gevestigd, tot eene overeenkomst met buitenlandsche Staten zullen kunnen leiden, en verder het voordeel doen uitkomen van de erkentenis der behoefte aan een driejarigen diensttijd der jeugdige soldaten. Eindelijk heeft de minister het betreurd, dat de hoop op de verbetering der bezoldigingen van de minst betaalde ambtenaren niet verwezenlijkt heeft kunnen worden.

De Keizerin van Rusland is te Petersburg van een Prins, zijnde haar vijfden zoon en haar zesde kind, verlost.

PARIJS, 12 Mei.

Volgens het clericale hoofdorgaan *l'Univers*, is het niet te verwonderen, dat de beraadslaging over Spezzia in de Kamer der sardinische Gedeputeerden zoo lang heeft geduurd en aanleiding heeft gegeven tot zeer belangrijke opmerkingen en beschouwingen, en is het zeer te betreuren, dat de meerderheid der Volksvertegenwoordiging den door het liberale ministerie *de Cavour* voorgestelden maatregel heeft goedgekeurd. Naar luid van dat blad, schept het genoemde ministerie zich steeds drombeelden, wat de zoogenaamde *regeneratie van Italie* betreft, en gaat het thans oneindig verder dan *Karel-Albert*, die bij zijn leven heeft moeten ondervinden, dat alleen reeds een Koningrijk van Boven-Italie niets anders is dan eene ijdele hersenschim.

Het dagblad *l'Univers* maakt de opmerking, dat de maatregel ter overbrenging van de militaire marine naar Spezzia allezins welgevallig schijnt te zijn aan Rusland en Engeland, welke beide mogendheden welligt thans reeds in stilte nagaan, aan welken Staat ten laatste de oppermeerschappij over de Middellandsche-zee zal ten deel vallen. Verder beweren de schrijvers van het clericale hoofdorgaan, dat de stad Genua zeer zeker fel verbolgen zal zijn over hetgeen geschiedt; — dat in die stad nog een gevoel van onafhankelijkheid en nationale fierheid levendig is, 't welk door de liberale volksvertegenwoordigers zeer gekrenkt wordt; — dat men daar nog geenszins de tijden is vergeten toen de vlag van de Republiek Genua alom werd geëerbiedigd, en de minister *de Cavour* alzoo door zijne verregaande onvoorzigtigheid een fakkel van binnenlandschen twist en tweedragt kan hebben ontstoken, terwijl hij tevens de reeds zoozeer uitgeputte schatkist van den Staat met nieuwe, ondragelijke schulden heeft bezwaard.

— Men wil hier weten, dat de Koning van Pruissen door middel van den telegraaf heeft geantwoord op den brief van Keizer *Napoleon*, en de zeer geruststellende verzekering heeft gegeven, dat, na de officiële teregtwijzing, door de fransche Regering aan Zwitserland gegeven, ter zake der ontijdige en onbescheidene openbaarmaking van officiële stukken in de zwitsersche dagbladen, de eindregeling van het vraagstuk betreffende Neufchâtel van zijne zijde geen verder bezwaar zal ontmoeten.

PARIJS 13 Mei.

Het *Journal des Débats* blijft steeds beweren, dat die bladen, welke mededeelen, dat de Schach van Perzie het vredes-tractaat niet heeft geratificeerd, verkeerd onderrigt zijn, doch is tevens overtuigd, dat, indien de niet-ratificatie een gevolg mogt zijn van vorderingen als die, waarvan in het russischgezinde blad *le Nord* wordt gesproken, de zaak zoo spoedig en gemakkelijk niet zal afloopen, als door de schrijvers van dat dagblad wordt voorgegeven. Het eerste gevolg van die vorderingen zal zijn het weder-openen der onderhandelingen, waardoor welligt alles, wat thans reeds met zooveel moeite en omzigtigheid is ontworpen en geregeld, op losse schroeven zal worden gesteld.

— Het verslag der commissie, betreffende de begrooting voor 1858, is aan de leden van het Wetgevende Ligchaam rondgedeeld. De gewone en buitengew. uitgaven zijn op bijna 1717 millioenen beraamd, en de gew. en buitengew. inkomsten op ruim 1737 millioenen. In overleg met den Staatsraad, stelt het Wetgevend Ligchaam voor om de uitgaven voor goed te bepalen op ruim 1697½ millioenen, en de inkomsten op bijna 1736 millioenen. — De commissie heeft in het oorspronkelijke ontwerp voor de belasting van de roerende waarden, met goedvinden van den Staatsraad, eenige wijzigingen voorgesteld.

— De dagbladen deelen thans het zeer uitgebreide manifest mede, 't welk dezer dagen door den maarschalk *Espartero* gerigt is aan de kiezers te Barcelona, waarin deze bewindsman zijne vorige handelingen regtvaardigt. De maarschalk geeft in dit manifest niet alleen zijne eigene levensgeschiedenis, maar ook een geschiedkundig overzigt van het ontstaan en de lotgevallen der progressistische partij.

Inmiddels heeft de maarschalk in de zitting van den spaanschen Senaat van 11 Mei zijn ontslag als lid van die vergadering ingediend.

LONDEN, 12 Mei ('s avonds).

Met den telegraaf zijn hier uit Marseille de navolgende berigten aangebragt, als den hoofd-inhoud van de jongste tijdingen uit O.-Indie:

„ Voor dat het berigt van het sluiten des vredes met Perzie bij het leger ontvangen was, is den 19den Maart van Bushir eene expeditie afgezeild naar Mohammerah, onder persoonlijk bevel van sir *James Outram*.

„ Den 21sten arriveerden die troepen aan den mond van den Euphraat. Den 24sten trokken zij op naar het fort, en den 26sten, met het aanbreken van den dag, openden zij een levendig vuur op hetzelve. De Perzen verdedigden zich manmoedig; maar ten laatste bleek de overmagt van ons eskader, en nadat de troepen geland waren, trokken zij voort naar het vijandelijke kamp; de Perzen vlugtten terstond, met achterlating van hunne tenten, oorlogsvoorraad, enz. — Het verlies des vijands wordt op 200 dooden geschat.

„ Deze oorlog heeft eene zeer droevige gebeurtenis opgeleverd. De generaal *Stalker*, een der bevelhebbers van de landmagt, en de s. b. n. *Etheridge*, een der bevelhebbers van de zeemagt, hebben zich zelven van 't leven beroofd. De geregtelijke verklaring, omtrent den dood van den eerstgenoemden opgemaakt, houdt in, dat hij, in een aanval van tijdelijke krankzinnigheid, zich door een pistoolschot het leven heeft benomen. Er is geen geschrift gevonden, waarin hij te kennen gaf, dat dit zijn voornemen was; men heeft slechts opgemerkt, dat hij er zich over beklaagde dat het 3de reg. kavallerie niet onder zijn commando gesteld was, en hij was er bezwaard over, dat hij aan de europesche troepen gedurende het naderende warme jaargetijde geene behoorlijke legerplaats zou kunnen verschaffen. — De verklaring omtrent den dood van den s. b. n. *Etheridge* houdt in, dat hij zich van het leven beroofd heeft, terwijl hij leed aan zinsverbijstering, die veroorzaakt was door de langdurige bezorgdheid over de regtige vervulling van zijn bevelhebberschap.

„ Aan eene muiterij onder de Sipayers van het 19de reg. bengaalsche infanterie is een einde gemaakt door het ontbinden van dat corps."

— De kanselier der Schatkist heeft gisteren avond in het Huis der gemeenten eene wet voorgedragen, welke de strekking heeft om de inrigting der spaarbanken te verbeteren, in 't bijzonder wat betreft de zekerheid van de ingebragte gelden.

Voorts heeft het Huis beraadslaagd over eene van regeringswege ingediende bill, welke strekt om de straf van deportatie, ofschoon onder eene andere benaming en in eenen veranderden vorm, weder intevoeren. Volgens die voordragt, zal het gouvernement bevoegd zijn om de veroordeelde misdadigers terstond, of nadat zij eenigen tijd hier te lande in tuchthuizen opgesloten zijn geweest, naar eene kolonie te zenden, waar men hen wil ontvangen, ten einde daar voor korter of langer tijd dwangarbeid te verrigten. Bij de beraadslaging daarover hebben de meeste sprekers erkend, dat het thans bestaande stelsel, volgens 't welk de veroordeelden, nadat zij eenigen tijd in de gevangenis hebben doorgebragt, op vrije voeten gelaten kunnen worden, ten einde werk te zoeken, maar dan nog onder toezigt der politie blijven, geene goede gevolgen heeft gehad, en bepaaldelijk voor de veiligheid zeer nadeelig heeft gewerkt. Enkele sprekers gaven dit niet toe, en meenden, dat dit stelsel, met eenige wijziging, behouden kon worden. Tegen de nieuwe voordragt is de bedenking gemaakt, dat de *zekerheid* van de straf, welke in ieder strafstelsel zoo noodig is, daarbij ontbrak, uithoofde het alleen van de Regering zou afhangen, of de misdadiger naar eene strafkolonie werd overgebragt. Ook meende men, dat het altijd zeer moeijelijk zou blijven, eene geschikte strafplaats voor de van hier verwijderde misdadigers te vinden. — Niettegenstaande deze bedenkingen, is de bill voor de tweede maal gelezen, en alzoo, wat hare hoofdbeginselen betreft, goedgekeurd.

— Een der dagbladen van Genua meldt, dat ook een piemonteesch oorlogschip eerlang naar de wateren van China zal steveneu, ten einde daar zich aantesluiten aan de britsche vloot.

BRUSSEL, 13 Mei.

Het dagblad *le Nord* behelst eene correspondentie uit Parijs, inhoudende, dat de Schach van Perzie werkelijk het tractaat, 't welk is gesloten tusschen lord *Cowley* en *Feruck Khan* niet heeft geratificeerd. Deze omstandigheid zou echter alles behalve verontrustende zijn, nademaal de perzische Vorst nog aandringt op eene gedeeltelijke wijziging van de overeenkomst, welke niet zal kunnen worden verkregen, dan nadat Rusland zoowel, als Engeland, zich bereid zullen hebben verklaard, om tot eenige opofferingen in 't belang van Perzie overtegaan. Welke wijzigingen alsnog door den Schach worden verlangd, is evenwel tot dusver niet bekend.

— In de zitting der Kamer van gisteren is het wetsontwerp betreffende de openbare liefdadigheid zeer nadrukkelijk bestreden door den heer *Frère-Orban*, een der uitstekendste leden van de linkerzijde, wiens redevoering met te meer belangstelling werd te gemoet gezien, daar hij vroeger, als minister, zich steeds als een fellen tegenstander van geestelijke overheersching en kloosterdwang heeft doen kennen, en nog zeer onlangs een geschrift over het vraagstuk van de openbare liefdadigheid in het licht heeft gegeven, 't welk zeer de aandacht van alle deskundigen heeft getrokken.

De heer *Frère* heeft het ministerie verweten, dat het zich geheel aan de magt der katholieke partij had overgegeven, ten einde 's lands vrijheden en instellingen te gronde te rigten. Hij heeft aangetoond, dat de minister van Justitie de grondslagen voor het wets-ontwerp geheel heeft ontleend aan de beginselen, welke door den heer *Malou*, den bisschop van Brugge, in diens geschriften over de openbare liefdadigheid, worden voorgestaan, en daaruit afgeleid, dat de voordragt noodwendig haar bestaan aan partijgeest te danken moet hebben. Volgens den spreker, is het waarachtige belang der behoeftigen door het Kabinet ten eenemale verwaarloosd, en heeft men bijna geheel in het oog gehad het herstel der kloosters als burgerlijke personen. De heer *Frère* heeft zijne rede geëindigd met de voorspelling, dat de thans voorgedragene bepalingen aanleiding zullen geven door het geheele land tot eene wettige, onwederstaanbare reactie tegen de wet zoowel, als tegen de partij, welke dezelve thans met al de haar te dienst staande middelen zoekt doortedrijven.

De woorden van den spreker schijnen, niettegenstaande hij ernstig ongesteld was, zoodat hij een kwartier heeft moeten rusten, alvorens het slot zijner rede voortedragen, een buitengemeen diepen indruk gemaakt te hebben. Vooral heeft de heer *Frère* zijne verontwaardiging niet kunnen verbergen, toen hij zijnen tegenstanders met feiten aantoonde, dat het doel der geestelijkheid thans reeds geen ander was, dan om de bestaande hospitalen en gasthuizen in geestelijke congregatien te hervormen. Volgens hem, werd zoodanige rigting door het geheele land waargenomen. Voorts heeft hij de aandacht gevestigd op de beide Vlaanderen, waar, volgens hem, 22000 behoeftige kinderen in zoogenaamde liefdadigheids-werkplaatsen als 't ware op de banken vastgenageld zitten, ten einde zich met het vervaardigen van kantwerken bezig te houden. De kinderen worden voorbedachtelijk onwetend gehouden, en krijgen zelfs geen lager onderwijs, omdat de kloosters vreezen eene centime te zullen verliezen van de voordeelen, welke zij van die jeugdige ongelukkigen trekken. Op grond van een en ander heeft de heer *Frère*, uit naam van de liberale partij, de Regering onder het oog gebragt, dat de toepassing der regelen van centralisatie, de vrucht van eene zestigjarige ontwikkeling, dringend wordt geëischt, en dat ook de liberalen in den lande regt hebben om deel te nemen aan het dagelijksch beheer van die gelden, welke ten behoeve van de algemeene armen worden opgebragt.

De clericale dagbladpers drijft den spot met de redevoering van den heer *Frère*, en beweert, dat zijne beginselen even zwak zijn geweest als de spreker zelf, die, ten einde raad, eenige oogenblikken verademing heeft moeten scheppen, alvorens hij een dragelijk slot voor zijne dwaze en hartstogtelijke ontboezeming had kunnen vinden. Volgens die bladen, is geenszins de bisschop van Brugge de vader en de minister *Nothomb* de peet van de wetsvoordragt, maar is deze laatste een natuurlijk uitvloeisel van het wezen des lands en der bevolking.

's GRAVENHAGE, 14 Mei.

Bij besluit van 3 Mei heeft Z. M., beschikkende op het ingediende verzoekschrift van *Alb. van Toorenenbergen* c. s. te Purmerend, de daarbij overgelegde statuten der vereeniging tot instandhouding van *van Frankenhuijsen's* opvoedingsgesticht te Montfoort, voor protestantsche verwaarloosde kinderen, goedgekeurd, en die vereeniging mitsdien als regtspersoon erkend, onder voorwaarde, dat harerzijds zullen worden in acht genomen de ten aanzien van het lager onderwijs bestaande of toekomstige verordeningen. — Het doel dezer vereeniging is, een kapitaal bijeentebrengen, om, zoo mogelijk, het genoemde opvoedingsgesticht in vollen en vrijen eigendom aan die vereeniging te doen overgaan, en alzoo het duurzaam bestaan van die inrigting te verzekeren, of, bij mislukking der daartoe aangewende pogingen, eene andere gelijksoortige stichting op te rigten.

— Bij besluit van 11 Mei heeft Z. M. aan den heer *H.* graaf *van Limburg Stirum*, hofmaarschalk van Z. K. H. Prins *Frederik der Nederlanden*, vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van het grootkruis der orde van de Poolstar, hem door Z. M. den Koning van Zweden en Noorwegen geschonken.

— Bij besluit van 11 Mei, heeft Z. M. tot burgemeester der gemeente Ubbergen benoemd Jhr. *F. A. J. Dommer van Poldersveldt*.

— Blijkens een bij het depart. van Marine ingekomen rapport van den commanderenden officier van Zr. Ms. korvet met stoomvermogen *Prinses Amelia*, is die bodem den 23sten Februarij jl. ter reede Kaapstad (Kaap-de-Goede-Hoop) ten anker gekomen. Aan boord was alles wel.

's GRAVENHAGE, 14 Mei.

De Koningin heeft heden het paleis het Huis ten Bosch betrokken. Naar men verzekert, zal H. M. tegen het laatst der volgende maand eene buitenlandsche reis ondernemen.

— In de Tweede Kamer is heden de beraadslaging voortgezet over de voordragt, betreffende de bieren en azijnen. De heer *van der Linden* heeft zijn amendement, tot afschaffing der belasting op den azijn, gewijzigd in den zin van het verslag der commissie, waarbij die afschaffing met Januarij 1860 wordt voorgesteld. — De minister van Financien heeft dit amendement nadrukkelijk bestreden. Hetzelve is aangenomen, met 26 tegen 23 stemmen; waarna de minister het geheele ontwerp heeft ingetrokken.

Tegen het door den heer *v. d. Linden* voorgestelde amendement hebben gestemd de heeren: *Delprat*, *v. Franck*, *Taets*, *Slicher*, *Stolte*, *Storm v. 's Gr.*, *de Kempenaer*, *v. d. Poel*, *v. Heyden*, *Luyben*, *Baud*, *Wintgens*, *v. Reede*, *v. Foreest*, *Oosting*, *de Brauw*, *v. Nispen*, *Groen*, *Noltheníus*, *Hoekwater*, *v. Rappard*, *v. Deinse* en de voorzitter.

Daarna is behandeld het ontwerp van wet, strekkende tot goedkeuring van het tusschen Nederland en Denemarken gesloten tractaat tot afkoop van den Sond-tol.

De heer *v. Zuylen* heeft zijn genoegen betuigd, dat dit tractaat in zoodanigen vorm is opgesteld, dat het afhankelijk is gelaten van de bekrachtiging der Staten-generaal. Dit is nu voor 't eerst zoo geschied, en hij hoopte dat dit goede voorbeeld altijd gevolgd zou worden. Voor 't overige vestigde hij de aandacht op de min gelukkige redactie van art. 1 en 2, welke (in den oorspronkelijken franschen tekst) spreken van „*les Chambres de S. M. le Roi des Pays-Bas.*" Hij hoopte, dat in 't vervolg eene redactie gebezigd zou worden, die meer overeenkomstig is met den wareu staat van zaken.

De minister van Buitenl. Zaken heeft de gegrondheid dezer aanmerking erkend, doch aangevoerd, dat het tractaat eerst den 20sten April per courier is aangebragt, en dat toen de bewuste woorden reeds in hetzelve gevonden werden.

Het ontwerp is daarna met algemeene (50) stemmen aangenomen.

Daarna is mede met algemeene (49) st. aangenomen het wetsontwerp, strekkende tot goedkeuring van het met Denemarken gesloten verdrag, waarbij de betaling van het door Nederland verschuldigde aandeel in de afkoopsom van den Sondtol geregeld wordt.

Insgelijks zijn zonder beraadslaging aangenomen: 1° de conclusie van het verslag der commissie, betreffende de rapporten over den staat van het onderwijs over 1854-1856; die conclusie strekte om het verslag mededeelen aan den minister van Binn. Zaken, met uitnoodiging om aan de Kamer eenige aanbeduide inlichtingen te geven; — 2° de conclusie van het verslag der commissie, betreffende de overeenkomst met Hamburg, aangaande de toelating van consulaire agenten in de overzeesche bezittingen; deze conclusie strekte om de overeenkomst voor kennisgeving aantenemen.

Na het uitbrengen van nog eenige verslagen, is de Kamer gescheiden tot morgen.

HAARLEM, 13 Mei.

In de bijeenkomst van de gemeenteraad van heden is, na het afdoen van eenige werkzaamheden, aan de orde gesteld de door de commissie voor de verordeningen ontworpen verordening omtrent het laten uitvloeijen van stoffen in de stads-wateren, en de deswegens ingekomen rekesten.

Behalve een voorstel van de gen. commissie, tot wijziging van den aanhef van art. 1 dier verordening, is nog ingekomen van den heer *v. d. Breggen* een nader voorstel, ter vervanging van het sub. n° 2 bij zijne motie van orde voorgestelde besluit, betreffende de benoeming van eene commissie van scheikundigen en werktuig- en waterbouwkundigen.

De voorzitter stelt voor, om eerst de motie van orde van den heer *v. d. Breggen*, strekkende tot verdaging der beraadslaging over het voorstel van den heer *Travaglino*, tot intrekking van het besluit van 11 Febr. jl., alsmede tot verdaging van de uitvoering van dat besluit, en vervolgens tot benoeming van eene commissie van vijf leden, bestaande uit drie scheikundigen en twee werktuig- en waterbouwkundigen, — in overweging te nemen.

De vergadering heeft zich daarmede vereenigd, en alzoo is het eerst gedelibereerd over het al of niet benoemen van scheikundigen, tot het doen van onderzoek naar de oorzaken van het bederf der stads-wateren.

De discussien over dit punt zijn zeer levendig geweest. De meeste leden zijn het hieromtrent eens, dat het onderzoek naar de *oorzaak* van het bederf der wateren onnoodig is en in allen gevalle toch tot geene gewenschte uitkomst leiden zal. De heer *v. Breda* voert daarbij nog aan, dat een scheikundig onderzoek niets zal baten. Het is bekend en door een ieder erkend, dat de fabrieken stank verspreiden. Wel is het rapport, waar het spreekt van schadelijke uitwerkselen, wat sterk gekleurd, maar dit is toch waar, dat elke stank onaangenaam is, en elke uitwaseming schadelijk.

De heer *Travaglino* acht het scheikundig onderzoek onnoodig, omdat de plaatselijke geneesk. commissie in 1837 reeds een scheikundig onderzoek van het water der Brouwersvaart en de Singels heeft bewerkstelligd, en gerapporteerd heeft, dat het water door de uitwerpselen der fabrieken niet voor de gezondheid schadelijk is. Dat er stank vernomen wordt, is waarheid, maar dat die stank voor de gezondheid nadeelig is, acht hij geheel onbewezen.

De heer *Imans* doet voorlezing zijner beschouwingen over het punt in kwestie. Hij vermeent, dat de zaak op een geheel verkeerd terrein gebragt is. Vele ingezetenen beschouwen die zaak dan ook verkeerd, doch de fabriekanten hebben zijns inziens met voorbedachten rade daartoe aanleiding gegeven.

Velen verkeeren in de meening, dat de fabriekanten, ten gevolge van het verbod, hunne fabrieken zullen moeten sluiten; doch de spreker vermeent dit bepaald te kunnen tegenspreken, daar, wanneer de fabriekanten ook in die meening deelden, zij hunne bezwaren wel aan den Raad zouden hebben medegedeeld. Ware toch zoodanige mededeeling aan den Raad gedaan, dan zou, zijns inziens, de Raad geen oogenblik geweifeld hebben om een besluit intetrekken, dat geheel andere gevolgen zou hebben, dan de Raad er aan toeschreef, want, nu de fabrieken eenmaal hier bestaan, is de Raad even goed als ieder ander overtuigd, dat die fabrieken ook in het belang der stad in bloeijenden toestand moeten verkeeren.

De spreker is daarom van meening, dat de in het licht verschenen brochures enz. het gevolg zijn van intimidatie, in de hoop dat de tegenwoordige staat van zaken zou bestendigd worden; ja, dat zelfs een besluit van de fabriekanten om de fabrieken eenigen tijd te doen stilstaan, eene laatste poging tot intimidatie zou zijn.

Sommige leden verklaren zich geheel met de in dit stuk ontwikkelde beschouwingen te vereenigen, en daarom te wenschen dat dit stuk in de notulen zal worden geïnsereerd, waartoe wordt besloten.

De heer *Travaglino* betoogt nader, dat van het voor de gezondheid schadelijke van den stank der grachten geen bewijs voorhanden is; dat de sterfte gemiddeld ruim 2 p. c. van de bevolking bedraagt, maar dat die niet grooter is langs de Oudegracht dan in andere gedeelten der stad, die geen hinder van den stank der grachten hebben; dat ook de stank op de bevolking nog niet die uitwerking heeft gehad, dat er vrees is voor ontvolking, ten bewijze waarvan, door hem wordt aangetoond, dat het getal van elders gekomen personen dat der vertrokkenen in de laatste jaren met eenige honderden heeft overtroffen.

De heer *v. d. Breggen* meent, na de plaats gehad hebbende discussien, zijn voorstel nog nader te moeten toelichten. De verschillende stukken te dezer zake zijn geheel in tegenspraak met elkander. Hij acht het benoemen van eene commissie van scheikundigen ook daarom wenschelijk, ten einde met dat rapport in de hand, de verschillende brochures te kunnen wederleggen, en aantetoonen dat de Raad niet alleen in zijn regt is, maar in het algemeen belang verpligt, de voorgestelde verordening in het leven te roepen. Met zoodanig rapport, zou men met grond van de fabriekanten eene bijdrage kunnen vorderen in de kosten van daarstelling der werken, tot wegneming van het kwaad vereischt.

De heer *del Court*, meent dat de stank der grachten door een opterigten stoomwerktuig, waardoor het water der grachten in beweging wordt gebragt, zou moeten geweerd worden, en dat dit werktuig ook als korenmolen zou kunnen worden gebruikt.

De heer *v. Breda* verklaart nog, dat een scheikundig onderzoek ook daarom niet noodig is, dewijl de grootste scheikundigen toch ook niet bepaald kunnen verklaren, dat de uitwasemingen voor de gezondheid nadeelig of niet nadeelig zijn.

Overgaande tot de overweging van de verschillende deelen van de motie van den heer *v. d. Breggen*, wordt het punt, om aan scheikundigen een onderzoek optedragen, met 16 tegen 3 st. verworpen: *voor* stemden de heeren: *Joekes*, *v. d. Aa* en *v. d. Breggen*.

Het voorstel, om aan 2 werktuig- en waterbouwkundigen opdragen het aanwijzen der middelen tot herstel van het kwaad, met opgaaf der kosten van daarstelling en jaarlijksch onderhoud der noodige werken, zoodanig, dat de kosten tot wegruiming van het kwaad door de fabrieken veroorzaakt, zoo doenlijk afgescheiden worden opgegeven, wordt met 11 tegen 8 st. aangenomen: *Tegen* stemden de heeren: *Brink*, *v. Breda*, *Imans*, *de Bruyn Kops*, *Fontein*, *Quarles*, *Fiers* en *Creyghton*.

Daarop stelt de heer *Fiers* op dat gedeelte der motie, strekkende tot verdaging der uitvoering van het besluit van 11 Febr., bij amendement, voor, om de daarin bepaalde dagteekening van 1 Junij daaruit te doen vervallen, hetwelk met 16 tegen 3 st. wordt aangenomen.

Verder wordt besloten, de behandeling van het voorstel van den heer *Travaglino* nog aantehouden.

De heer *Quarles* heeft, bij de discussien zijn gevoelen ontwikkeld, dat er meer heil te verwachten zou zijn van een overleg met de fabriekanten, en stelt daarom alsnu voor, om het benoemen der commissie aan de fabriekanten kennis te geven, met uitnoodiging om medetewerken tot bereiking van het doel, 't welk de Raad zich met die benoeming voorstelt; doch dit voorstel wordt met 14 tegen 5 st. verworpen. *Voor* stemden de heeren: *v. Breda*, *Gerlings*, *Quarles*, *Creyghton* en *Huët*.

Ten slotte zijn de beraadslagingen voortgezet met geslotene deuren, ter zake van de voordragt van het personeel van het burgerlijk armbestuur.

HAARLEM, 14 Mei.

Volgens een telegr. berigt uit Kopenhagen, spreekt een der aldaar uitkomende bladen, op grond van brieven uit Stokholm, van het voornemen des Konings van Zweden, om zich, ter zake van zijne gezondheid, aan de zorgen van het bestuur te onttrekken en den Kroonprins voorloopig met het bewind te belasten.

Het vertrek van den Keizer en de Keizerin van Oostenrijk uit Pesth is eenige dagen uitgesteld.

In bijzondere berigten uit Madrid, door de *Times* medegedeeld, wordt gesproken van een tusschen het spaansche gouvernement en den britschen gezant gerezen geschil, ter zake van het arresteren van engelsche zeelieden te Malaga.

De zitting van het fransche Wetg. Ligchaam is verlengd tot 28 Mei.

Prins *Napoleon* is heden van Berlijn naar Dresden vertrokken.

Naar men verneemt, heeft de commissie uit den Raad der stad 's Gravenhage, belast met de regeling der openbare feesten, voorloopig bepaald, dat op den 17den Junij a. s., den dag, waarop de verjaarfeesten van HH. MM. den Koning en de Koningin worden gevierd, in het Malieveld een groot vuurwerk zal worden afgestoken, van hetwelk enkele stukken toepasselijk zullen zijn op de herdenking der verdediging van de citadel van Antwerpen, waarvan het 25jarig gedachtenisfeest op dien tijd in de residentie wordt gehouden.

— Hier te Haarlem heeft op woensdag, 6 Mei jl., in de Gymnastie- en Schermschool, een groot Assaut-d'armes plaats gehad. Door commissarissen van genoemde inrigting waren drie zilveren medailles uitgeloofd. Vele meesters van de corpsen infanterie en dragonders van het garnizoen hebben aan den wedstrijd deelgenomen.

De overwinnaars, zijnde: de wachtmeester *van Vlooten* op de fleuret, de soldaat *van Wely* op den sabel, en de corporaal *Larmené* op den stok, ontvingen, na den afloop van het assaut, de hun toegekende prijzen uit handen van den voorzitter der School. Het feest, gedurende 't welk het verdienstelijke muziek-corps van het reg. dragonders zich heeft doen hooren, is bijgewoond door de bevelhebbers van de genoemde corpsen, mitsgaders door een aantal officieren en genoodigden.

— Den 13den dezer zijn de eerste nieuwe aardappelen uit het Westland te Rotterdam bij den koopman *J. van Gijzen* aangebragt en verkocht tegen *f* 2 het mandje. Ten vorige jare werden zij vier dagen later voor het eerst daar aangevoerd.

— Het collegie voor de groote visscherij in Zuid- en Noordholland is den 11den en 12den vergaderd geweest in het prov. gouvernementsgebouw te 's Gravenhage, tot het doen van rekening en verantwoording aan Ged.-Staten over het afgeloopen jaar 1856/57. Na afloop daarvan, is het nieuw benoemde collegie voor Zuid-Holland verder vergaderd, om onder anderen met het collegie voor Noord-Hollland gemeenschappelijke bepalingen te maken voor de uitrusting van een hospitaalschip in den aanstaanden zomer.

— Aan eene vaste brug over den Rijn voor Keulen wordt ijverig gebouwd. Aan de stad Maintz wordt insgelijks de aanbouw van eene vaste brug over dien vloed toegezegd. — Als een blijk van de belangrijkheid van de rijnvaart, wordt intusschen uit Emmerik gemeld, dat dingsdag na Paschen aldaar door het tol-amht 200,000 centenaars koopmans-goederen zijn afgevaardigd; eene hoeveelheid, voor welker vervoer op den spoorweg 2000 wagens en 70 locomotieven zouden zijn gevorderd.

— Van 2 tot en met 8 Mei zijn in Vriesland 169 runderen aan de longziekte gestorven, of te dier zake afgemaakt. Totaal sedert 1° Januarij 4729.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 14 Mei. Den 13den dezer in Texel binnengekomen. Gisteren nog: *Gesina Johanna*, Lukens, Dantzig; en uitgezeild: *Stad Enschedé*, Noordhoek Hegt, Batavia; de stoomb. *Diana*, Londen; *Herbert Huntington*, Scovill, Engeland; *de Vrede*, Bruun, Oostzee; *Preciosa*, Muller en *J. D. Caroline*, Ellefsen, beide naar Drammen. Wind o. z. o. - z. o.

Den 13den dezer in Helvoet binnengekomen: *Venus*, de Gruchy, Bahia, ligt bij de Goeree ten anker; de stoomb. *Sophie*, Cardiff; en uitgezeild: de stoomb. *Earl of Auckland*, Londen.

Den 15en Maart te St. Helena binnengekomen: *Dorothea Henriette*, Smit, Passaroeang naar Rotterdam, heeft de reis voortgezet.

Den 23sten April van Baltimore uitgeklaard: *Falmouth*, Berry, Amst.

Den 28sten April van Newjork uitgeklaard: *Time*, Homer, Rott.

Den 4den dezer te Napels binnengekomen: *Oncko & Johann*, van Groenenberg, Amsterdam.

Den 7den dezer van Genua uitgezeild: *Bernardus*, Puncke, Laguayra.

Den 28sten April te Gibraltar binnengekomen: *Margaretha*, Backhuis, Harlingen; 30 dito *Zeemeeuw*, Zwaal, Venetie naar Antwerpen; 2 Mei de stoomb. *Rotterdam*, Rotterdam naar Marseille.

Den 9den dezer op de hoogte van Portsmouth: *Alexandre*, Barfred, Amsterdam naar Konstantinopel.

Den 13den dezer te Falmouth binnengekomen: *Radboud*, Hazewinkel, Smirna.

Den 8sten dezer te Cardiff binnengekomen: *Cornelis Gips*, van Rijn van Alkemade, Dordrecht; *Carolina*, de Best, Rotterdam; 9 dito *Cornelia en Henriette*, van der Mey en *Equator*, Appel, beide van Amsterdam; *twee Gezusters*, Keuzekamp, Rotterdam: en uitgezeild: 8 dito *Bernhard Hertog van Saxe Weimar*, Hazewinkel, Hongkong.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

14 *Mei* 1857. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*		*van*	*tot*	*gebl.*
Ned. Thesaur.	—	—	—	*Polen* O. 4 p	78	--	—
„ N. Bank	—	—	—	*Pruiss.* O. 4½ „	·	—	—
W. Schuld 2½ p	63 5/8	3/4	63 11/16	„ A. 3½ „	205½	—	—
„ . 3 „	76 3/16	1/4		*Oostr.* O. G. 5 „	—	—	—
„ . 4 „	95 7/8	—	—	„ „ 4 „	62¾	—	—
Amort. Sd. 3½	90¾	--	—	„ Met. 5 „	76½	5/8	76½
Handl. Ms. 4½ „	147	148	—	„ R. A. 5 „	87½	5/8	87½
O. Leen. 4 „	95	1/8	95	„ N. 5 „	77 9/16	11/16	77 9/16
Holl. Spw. . .	—	—	—	„ 54. 2½ „	39½	5/8	—
Leening 4½ p	—	—	—	Wr. Bk. . *f*	1155	—	-
Rijn Spw. 4½ „	—	—	--	„ . . „	·	—	—
M. Wld. 4 „	59½	—	—	„ 4 p	317	-	...
Belg. C. 2½ „	—	—	—	*Nap.* L. B. 5 „	—	—	·
Cert. R. 2½ „	—	—	—	Cert. R. 5 „	—	—	-
Frkr. Cert. 3 „	—	—	—	*Den.* O. L. 5 „	—	—	·
Spanje O. 1¼ „	25 3/16	1/4	25 3/16	„ 3 „		—	—
Obl. . . 3 „	41 15/16	42	—	*Brzl.* 24. 5 „	—	·	
„ B. 3 „	38 3/16	—	—	39. 5 „	—	—	—
A. S.	—	—	—	43. 5 „	—	—	-
B. C.	6¾	13/16	—	52. 4½ „	—	—	-
Portg. Obl. 3 p	45	1/8	45	*Sard.* C. 5 „	—		—
Obl. 56 3 „	43 7/8	44 1/16	43 7/8	*Peru* 54 4½ „	—	—	—
„ C.	26½	--		P.	—		—
Rusl. H&C. 5 p	103 7/8		—	*Eq.* 55. 1 „	14 1/16	onbep.	
„ 5 „	102 7/8	-	—	*Vensl.* Obl. 4½ „	36	-	—
Cert. Obl. 5 „	—	—	—	U. 2 „	—	—	—
„ . 4 „	85 7/8	86	85 7/8	*Gren.* Obl. 3½ „	21⅛	—	—
„ Stgltz 4 „	85¾	—		U.	6½		—
„ N. 4 „	83 5/8	—	—	*Mex.* Obl. 3 p	21 9/16	5/8	·
„ 54. 5 „	95	—	—	*N. Am.* Ph. H. *f*	—	—	—
„ 55. 5 „	97¼	3/8	—	Ph. B.	—	—	-
„ H. 5 „	—	·	—	„ R. 6 p	-	—	—
„ L. 5 „	·	---	—	Am. Bank .	—	—	—
„ L. 4½ „	94 3/8		—	Ill. Sp. A. . .	132¾	133½	—
Insch. . 6 „	62¼	·	—	„ Obl. C. B. 7 p	96	—	—
Cert. . 6 „	64	—	—	Lousiana 5 „	—	—	—
Polen A. . *f*	154¾		—	*Grkl.* Obl. 5 „	4 1/16	1/8	—

Beleening 4. Prolongatie 4. Disconto 4.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit:*

P. F. M. UZURET, *President.* J. BRASKAMP, *Secretaris.*

De 2½ pc. ned. iets lager; Handelm. zeer willig. — Spaansche 1¼ pc. met kooplust; oostenr. en portugesche fondsen aangeboden russische 5 pc. St. en spoorweg-actien beter te plaatsen; die actien werden tegen 79 à ¼ verhandeld.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 28,42½; dito Nation. *f* 29,50; Div. in £ *f* 11,75; Eng. Russen *f* 11,75; Frans. *f* 55½; Belg. *f* 55¾; Pruiss. *f* 34¾. Hamb. Russen *f* 36; Russen in Z. R. *f* 36 7/16; Pools. in fl. *f* 27⅜.

MADRID, 13 Mei. De 3 pc. 40¼; 1¼ pc. 25¾.

LONDEN, 14 Mei. De 3 pc. gecons. resc. 94½ à ⅝. Mexico 23⅛ à ¼. Spanje 41½ à 42, en 25½ à ¾.

PARIJS, 14 Mei. De 3 pc. renten 69 fr. 75. Spanje 38¾, en 25¼.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 12 Mei. *Tarwe* prijsh.; 66 à 70 p. Ommel. *f* 7,60 à *f* 9,60; 66 à 70 p. Old. *f* 7,35 à *f* 9,35. *Rogge* 10 c. lager; 60 à 66 p. *f* 4,65 à *f* 6,45. *Boekweit* 50 c. hooger verkocht; 60 à 64 p. gr. zand *f* 7,20 à *f* 8,20; 64 p. veen *f* 7,85. *Gerst* als voren; 52 à 56 p. winter *f* 5,05 à *f* 5,85; 54 à 56 p. zomer *f* 5,35 à *f* 5,75. *Haver* iets lager; 40 à 50 p. dikke *f* 3,55 à *f* 4,55; 36 à 40 p. w. voer *f* 2,90 à *f* 3,30. *Paardenboonen* *f* 5 à *f* 7. *Koolzaad* *f* 12 à *f* 15. *Gort* grove *f* 8,25 à *f* 9; parel *f* 11,50 à *f* 13.

SNEEK, 12 Mei. *Boter* *f* 38. *Kaas* *f* 28,50 à *f* 32.

DELFT, 14 Mei. *Boter* *f* 41 à *f* 46.

*** Ondertrouwd:

HAARLEM, 14 Mei 1857.

H. P. VOGELPOEL,
met
JOHA. STAR.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Ondertrouwd:

NICOLAS JOHANN WILHELM GUICHART.
met
JOHANNA CATHARINA VAN KERVEL.

'S GRAVENHAGE, den 15den Mei 1857.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:

MIDDELBURG, 12 Mei 1857.

Mr. D. WEERTS,
en
Jonkvrouw C. E. C. SCHORER.

*** Getrouwd:

GOOR, 13 Mei 1857.

H. J. VAN OPSTALL
S. H. DE VOGEL.

Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd bij volmagt:

P. VAN DIJK,
Ingenieur der Mijnen in Ned. O. Indie, met
J. J. VAN HAAFTEN CLUWEN.
van *'s Gravenhage.*

LEYDEN, 13 Mei 1857.

*** Getrouwd:

AMSTERDAM, 13 Mei 1857.

C. A. CARLQVIST
en
J. C. H. DE WILDE,
van *Krimpen a/d Yssel.*

, Bevallen van eenen ZOON, *H. E. HOOGEVEEN*, geliefde Echtgenoote van P. H. J. HOOGEVEEN,
'S HERTOGENBOSCH, Kapitein Adjt. 2e reg. Inf.
9 Mei 1857. Eenige kennisgeving.

, Bevallen van eene DOCHTER, *A. W. D. DE LETH*, geliefde Echtgenoote van
C. J. DE LUSSANET DE LA SABLONIÈRE.
HARLINGEN, 10 Mei 1857.

, Mijne geliefde Echtgenoot, *M. S. F. KOORDERS* beviel heden voorspoedig van een' welgeschapen ZOON.
CROMWIJCK, J. N. BASTERT.
Gem. *Maarsseveen* Eenige kennisgeving.
10 Mei 1857.

, Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON *A. SCHOTS*, geliefde huisvrouw van
KROMMENIE, K. VAN VLIET JR.
11 Mei 1857.

, Heden den 12den Mei 1857, is te ONDERDENDAM, voorspoedig van eene DOCHTER bevallen, Vrouwe *S. P. GREVERS — BECKERINGH.*

, Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, Vrouwe *D. G. M. THIERRY DE BIJE* geb. *QUARLES VAN UFFORD.*
HAARLEM, 12 Mei 1857.
Eenige kennisgeving

, Heden middag ontsliep zeer zacht, om heen te gaan naar betere gewesten, onze veel geliefde Vader en Behuwd-Vader, JANNES GRIJSEN, in den ouderdom van ruim 73 jaren. Wij verliezen in hem eenen hartelijken en getrouwen Leidsman, en hopen zijne nagedachtenis lang in gezegend aandenken te bewaren. G. J. GRIJSEN,
NEEDE, J. GRIJSEN — TUINDER.
den 7den Mei 1857.

, Heden overleed, in den ouderdom van 29 jaren, de Heer JACOBUS JOHANNES VAN DOORNE, hartelijk geliefde Echtgenoot van L. M. A. VAN DOORNE,
Geb. DICKHOFF.
AMSTERDAM, 7 Mei 1857.

, Heden overleed onze hartelijk geliefde en veel belovende Zoon, JOHANNES, aan hevige Zenuw- en Zinkingkoortsen in den ouderdom van 18 jaren.
OVERMEER bij *Nederhorst* JOHs. SEVERS
den Berg, 8 Mei 1857. A. SEVERS VAN ECK.

, Heden overleed in den ouderdom van vijftig jaren Mr. CORNELIS STAR NUMAN, Doctor in de Letteren en Hoogleeraar in de Regten aan deze Hoogeschool, diep betreurd door mij en zijne drie nagelatene Kinderen.
GRONINGEN, O. C. J. STAR NUMAN,
9 Mei 1857. geb. VAN SWINDEREN.
Eenige en algemeene kennisgeving.

, Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van 64 jaren en 5 maanden, Mr. JOHAN JACOB DE SITTER, in leven Notaris ter dezer Stede.
GRONINGEN, den 10den Mei 1857.

, Tot innige droefheid van mij, mijne Kinderen en [illegible] overleed heden mijn geliefde Echtgenoot [illegible] BRUINVIS, na eene langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van ruim 66 jaren, nadat wij voor weinige dagen ons 40 jarig huwelijk mogten gedenken.
ALKMAAR, Wed. C. BRUINVIS,
10 Mei 1857. BERGHUYS.
Op verlangen van den overledene zal geen uiterlijke rouw worden aangenomen.

, Heden overleed mijne hartelijk geliefde Echtgenoote JOHANNA ELISABETH MILIUS, in den ouderdom van ruim 40 jaren, na eene gelukkige Echtvereeniging van ruim acht jaren, mij nalatende drie Kinderen; zwaar treft mij dit verlies, doch ik wensch Gode te zwijgen met christelijke onderwerping. A. H. TER HARKEL.
GROENLO, 11 Mei 1857.

, Tot diepe droefheid van mij, mijne Echtgenoot en overige Familie, ontsliep heden, in den ouderdom van 76 jaren, zacht en zoo wij vertrouwen zalig, onze geliefde Tante, de Wel-Edele Vrouwe ALEXANDRINA MIJLIUS, Wed. wijlen Jonkheer *A. D. van Coeverden tot Wegdam.*
NEEDE, A. C. TEN CATE,
11 Mei 1857. *uit aller naam.*

, Op den 11den Mei 1857 ontsliep zacht en kalm, onze innig geliefde Moeder, Behuwd- en Grootmoeder, JOHANNA VAN DEN BOS, Wed. *Nicolaas Plomp*, in den ouderdom van 78 jaren. Die de overledene gekend hebben zullen met ons gevoelen wat wij in haar verliezen.
Uit aller naam,
H. HOUWING.
J. O. HOUWING — PLOMP.

, Heden overleed, na een kort doch smartelijk lijden, in den gezegenden ouderdom van ruim 88 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Wel-Edel-Gestrenge Heer HEINRICH PETER DIEHL, Gepensioneerd Kapitein der Infanterie, Ridder der Militaire Willems-Orde 4de kl.
KAMPEN, F. S. G. A. DE RIVECOURT
11 Mei 1857. Wed. *H. P. Diehl.*

, Heden ontsliep, na een langdurig lijden, onze hartelijk geliefde Dochter en Behuwd-Dochter, SARA ALIDA MARIA VAN DER MEULEN, Weduwe den Heer *Barend Kooy Jzn.* Wij staren met een gebroken hart op haar graf en op het achttal Kinderen, hetwelk zij nalaat, maar wenschen Gode te zwijgen, wetende dat wat voor ons gemis is, voor haar, wier leven Christus was, gewin is geweest.
Wed. VAN DER MEULEN,
AMSTERDAM, VAN MARWIJK.
11 Mei 1857. J. KOOY,
P. KOOY — ROUFFAER.

, De oudste onzer Lievelingen ALIDA CORNELIA, werd ons heden, in den aanvalligen leeftijd van 3½ jaren, door den dood ontrukt. G. W. SACRÉ.
HAARLEM, B. J. SACRÉ,
11 Mei 1857. BRONKHORST.

, De ondergeteekenden, aan boord van het FREGATSCHIP *de Stad Enschede*, Kapt. M. J. B. NOORDHOEK HEGT, roepen bij hun vertrek naar *Java*, hun laatste en hartelijk vaarwel toe, aan Familie, Vrienden en Bekenden. *M. J. B. Noordhoek Hegt* en Echtgenoote. Mej. *G. W. den Berger.* Mej. *C. P. D. Noordhoek Hegt.* Mej. *G. Scheltens. J. E. Scheltens*, Gep. Kap. der O.-I. Infanterie. *G. D. Birnie*, 2de Luit. der O.-I. Artt. *C. F. Erdbrink*, Off. van Gez. 3de Kl. O.-I. *W. C. van Barneveld*, Particulier, *A. J. de Jong*, 1ste Stuurman. *K. Bakker Munnich*, Scheeps Doct. *J. E. Scheltens*; Fourier.
Nieuwe-Diep, 13 *Mei* 1857.

, VAN HEUKELOM & VOLLENHOVEN adverteren, dat de **COUPONS** der Certificaten van hunne Administratie van Ingeschrevene Kapitalen ten laste van den *Pausselijken Staat*, verschenen 1° Januarij 1857, van heden af betaald zullen worden ten Kantore der *Ontvang- en Betaalkas*, en wel de Coupons groot Scudi 4.60 met *f* 10.97, Scudi 9.60 met *f* 22.90, Scudi 5.— met *f* 11.92, en Scudi 10.— met *f* 23.84.
Amsterdam, 13 *Mei* 1857.

, Aan de geïnteresseerden in de Negotiatie ten behoeve der Maatschappij *Felix Meritis* wordt kennis gegeven dat op Maandag den 18den Mei en op maandag den 25sten Mei des avonds ten zeven ure in het gebouw der Maatschappij de *betaling* zal geschieden van elf AANDEELEN naar volgorde der uitloting welke in den jare 1855 heeft plaats gehad.

Zijnde n° 2424	met	*f* 200
2985	„	„ 200
1918	„	„ 200
3514	„	„ 200
2409	„	„ 200
2631	„	„ 600
3727	„	„ 250
3868	„	„ 700
404	„	„ 250
961	„	„ 200
1898	„	„ 200

Zullende ter zelfder tijd mede aldaar nog betaald worden de in de vorige jaren uitgeloten aandeelen van welke de penningen nog niet zijn afgehaald geworden als n° 1363, 2695 & 3451.
Amsterdam, 11 *Mei* 1857.

, **NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.**

De Directie maakt bekend, dat in de Vergadering der Commissie van Rekening, gehouden in de maand April 1857, besloten is, dat over het Boekjaar 1856, een DIVIDEND VAN 3 PROCENT zal uitgedeeld worden, betaalbaar *na* den 26sten Mei 1857, ten Kantore van de Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij, in de Boompjes te Rotterdam.
Rotterdam, 8 *Mei* 1857.

, **GYMNASTIE EN SCHERMSCHOOL.**

Met den 15den dezer vangt de nieuwe cursus aan.
De Ondergeteekenden zullen gaarne aan belanghebbenden alle inlichtingen geven.
Haarlem, 11 *Mei* 1857.
F. H. KLEINE, President.
A. VAN STRALEN, Secretaris.
C. W. VAN VALKENBURG, } Commissarissen
Jhr. P. N. QUARLES VAN UFFORD. } der schermschool.

KOSTSCHOOL
VOOR JONGE HEEREN.

De ondergeteekende Kostschoolhouder aan de Dedemsvaart, heeft de eer hiermede zijne INRIGTING in het aandenken van Ouders en Voogden aan te bevelen, zijnde bij hem nog gelegenheid ter plaatsing van eenige Elèves.
A. NIERHOFF JR.

, Aan een Instituut met een zestal kost-jongeheeren vraagt een SECONDANT van den derden Rang, die de Fransche taal spreekt en grondig onderwijst
Behalve Kost, Inwoning en Bewasschen is het Salaris *f* 200.—
Brieven *franco* onder Letter L. bij den Heer D. J. COUVÉE Boekhandelaar te Leyden.

, Er wordt gevraagd tegen 1 of 15 Augustus een SECONDANT, bezitter van den 2den of 3den Rang, van de Gereformeerde Geloofsbelijdenis, in staat de Engelsche, Fransche en Hoogduitsche Taal meê te onderwijzen, grondig bedreven in de Rekenkunst, en die lust en liefde gevoelt om de jonge lieden voor te gaan: in al wat regt en goed is en wel luidt. Adres *franco* Brieven aan H. VAN HEUMEN Instituteur te Delft.

, **A P O T H E E K.**

Tegen Augustus of vroeger wordt gevraagd: in eene Apotheek te Utrecht, Een bekwaam BEDIENDE, tegen ruim Salaris. *Franco* Brieven, Lett. C., bij den Boekhandelaar C. VAN DER POST JR., te Utrecht.

, Een Genees-, Heel- en Verloskundige vraagt IEMAND, in de drie Vakken geëxamineerd of gegradueerd ter assistentie en waarneming van de Practijk. Adres *franco*, onder Lett. Z., bij den Boekhandelaar C. G. VAN DER POST, te Amsterdam.

, Op eene talrijke dagschool voor jonge jufvrouwen wordt zoo spoedig mogelijk gevraagd: Eene ELEVE SECONDANTE, tegen eenige tegemoetkoming voor Kost en Inwoning. Adres met *franco* Brieven onder Lett. A. C. bij den Boekhandelaar A. HOOGENBOOM in de Reestraat te Amsterdam.

, Tegen primo Junij of Augustus, vraagt men eene fatsoenlijke JUFVROUW of BONNE, P. G. Vereischten zijn: zacht humeur, goed gedrag, kunnende Naaijen en met de Wasch omgaan. Zij die de Fransche Taal goed spreken, en verder eenig onderrigt kunnen geven, zullen het meest in aanmerking komen. Brieven *franco*, Lett. J, bij den Boekhandelaar J. M. E. MEIJER, Heerengracht, hoek van de Wolvenstraat, te Amsterdam.

, De ondergeteekenden berigten, dat zij voortgaan met het fabriceren van VECHTSCHE WAALVORM; en tevens tot aanvulling der thans ontbrekende soorten in hun fabricaat, aan hunne fabriek verkrijgbaar stellen, verschillende soorten van WAALMOPPEN.
Steenplaats Cromwijck, BASTERT & Co.
bij Breukelen aan de Vecht.

, **ASSURANTIE-MAATSCHAPPIJ TEGEN BRANDSCHADE, te Zutphen.**

De **Aandeelhouders** worden uitgenoodigd tot het bijwonen eener Vergadering te houden in een der Localen van het Nederlandsche Koffijhuis *de Gouden Leeuw*, te Zutphen, op Maandag den 18den Mei 1857, des middags ten één ure, ten einde te voorzien in de vacerende Betrekking van een COMMISSARIS der Maatschappij, overeenkomstig Art. 25 der Statuten.
G. J. DERCKSEN. CH. M. HENNY,
Directeuren.

, De Ondergeteekende verzoekt door deze zijne Handelsbetrekkingen, geene andere Handteekening te erkennen, dan die van Heeren P. PRINS en J. ZWARTSLUYS, daartoe behoorlijk door hem gemagtigd, tevens te kennen gevende dat de Heer **J. B. Rauppe Jr.**, uit zijne betrekking bij hem ontslagen is.
Wormerveer, C. PRINS Cz.
12 *Mei* 1857.

, Commissarissen der Inrigting voor Spijs- en Turfuitdeeling aan Behoeftigen in den Winter te Amsterdam, zijn voornemens op Dingsdag den 9den Junij eerstkomende bij Inschrijving per verzegelde Billetten publiek Aantebesteden: De levering van den, voor die Inrigting benoodigden TURF, zoo wel Bagger- of Korten-, als Langen- of Steek Turf, zulks voor den Winter van 1857 — 1858.
De voorwaarden liggen ter visie, aan het Lokaal der Inrigting, op de Heerenmarkt te Amsterdam, alwaar tevens, bij den Opzigter nadere informatien te bekomen zijn.

, **Naar BATAVIA, SAMARANG en SOERABAIJA,**

zal tegen primo Junij van Amsterdam vertrekken: Het snelzeilend gekoperd FREGATSCHIP *ARY SCHEFFER*, Kapitein J. G. KUNST, varende een geëxamineerden Scheepsdoctor en hebbende uitmuntende inrigtingen voor Passagiers. Adres JAN CORVER & Co., te Amsterdam en GERARD MAURITZ, te Dordrecht.

, **GEOCTROIJEERDE PLATTE DAKPANNEN,**
MET DUBBELE RANDEN.

Bovengenoemd Fabrikaat, benevens andere METSEL BOUW-MATERIALEN, worden vervaardigd en zijn te verkrijgen aan de Fabriek *de Nijverheid*, te Oegstgeest, bij Leyden, en zijn ook te verkrijgen bij de onderstaande Depôthouders:

Amsterdam,	de Heeren	*Tolkers en Co.*, en Wed. *Westermondt en Zoon.*
Aalsmeer,	den Heer	*J. van den Boogaard.*
Alkmaar,	„ „	*Corn. Joh. de Lange.*
Arnhem,	de Heeren	*Nicola en Co.*
Axel,	den Heer	*D. A. v. Goethem.*
Breda,	„ „	*C. J. Marijnen.*
Brielle,	de Wed.	*A. Veenenbos en Zonen.*
Culenborg,	den Heer	*L. Sillevis.*
Deventer,	„ „	*J. B. van 't Zand.*
Dordrecht,	„ „	*J. H. Minnigh Jz.*
Goes,	„ „	*Joh. Dekker Ls.*
Groningen,	de Heeren	*H. K. Onnes en Co.*
Halsteren, bij Bergen op Zoom,	den Heer	*J. H. van Banning.*
's Hertogenbosch,	„ „	*J. H. Laffertee.*
Hoorn,	„ „	*D. Kroon.*
Kampen,	„ „	*W. H. Rijke Gzn.*
Klundert,	„ „	*Jac. Zeper.*
Leeuwarden,	„ „	*W. C. Littooij.*
Maastricht,	„ „	*J. Reijniers.*
Meppel,	„ „	*W. Kleijenberg.*
Middelburg,	de Heeren	*Ws. van Uije en Zonen.*
Nieuwediep,	„ „	*Gebr. Janzen.*
Nieuwveen, bij Alphen,	„ „	*T. Uphof en Zoon.*
Rotterdam,	den Heer	*W. H. van den Heuvel.*
Schiedam,	„ „	*Jac. Ris A. Hz.*
Sneek,	de Erven	*B. J. Feenstra.*
Texel,	den Heer	*S. Keijzer Pz.*
Tiel,	„ „	*A. Caron.*
Tilburg,	„ „	*H. Claassen.*
Utrecht,	„ „	*J. H. Kraanwinkel.*
Venhuizen, bij Enkhuizen,	„ „	*C. Groot Cz.*
Waddingsveen, bij Gouda,	„ „	*J. A. van de Werve.*
Zierikzee,	„ „	*M. T. C. Kater.*
Zwolle,	„ „	*J. W. Klinkert.*

De platte Dakpannen met dubbele randen, kunnen op *niet* beschoten Daken worden gebezigd even als de gewone holle Dakpannen, doch maken een veel sterker Dak dan de holle en op beschoten Daken geplaatst laten dezelve geen ruimte aan Vogels en andere Gedierten tot nestelen.
De Nederlandsche Maatschappij van Dakpannen, Tegels en Steenen.

, **L I J D E R S,**

die aan de zoo hoogst onaangename kwaal lijdende zijn, bestaande in het ongevoelig afloopen van het Water, of daarmede gepaard gaande uitvloeijing, kunnen hiervan geheel genezen worden. Nadere inlichting met *franco* Brieven, Letter P., bij A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

, **KAMERS TE HUUR.**

Tegen een matigen prijs wordt TE HUUR aangeboden, TWEE KAMERS, voorzien van 2 Slaapplaatsen, Kasten, Stookplaats en Gootsteen, waarboven ruime Zolder en Meiden-Kamertje; gelegen in de Groote Houtstraat te Haarlem. Te bevragen met *franco* Brieven Lett. A. Z., bij den Boekhandelaar B. HOMMES, Gierstraat te Haarlem.

, **T E K O O P:**

Een beste nog geen zesjarige HIT, gewoon om dagelijks bij den weg te loopen, met of zonder een zeer sterke en modieuse moderne VICTORIA HITTEWAGEN en TUIG voor vier personen. Adres met *franco* Brieven, onder Letter H., bij den Boekhandelaar J. H. ZITMAN, te Leyden.

*** UIT DE HAND TE KOOP: Eene welbeklante goed onderhoudene WIT- en ROGGEBROOD-BAKKERIJ, staande in het westeinde van Buiksloot. Te bevragen bij den Notaris P. SCHELLINGER, te Nieuwendam, en bij den Eigenaar en Bewoner J. DEKEMA.

*** In een bloeijende stad van Overijsel wordt, door onverwacht overlijden, ter overneming aangeboden, een goed in nering zijnde vrouwelijke Affaire, die met succes en voordeel wordt uitgeoefend. Men verlangt niets meer dan de overname der in voorraad zijnde artikels, ten bedrage van ongeveer vier duizend Gulden. Nadere informatiën zijn te bekomen, onder letters B. C., bij den Boekhandelaar BEUNK, te Deventer. *Brieven franco.*

*** TE KOOP: Een SCHIMMEL-PAARD, Amelands Ras, oud 12 jaren, à deux mains te gebruiken. Te bevragen, bij den Heer VAN DALEN, Adjudant Pikeur bij het 1ste Regiment Dragonders, te Haarlem. Brieven *franco.*

DOOR STERFGEVAL,

wordt TE KOOP aangeboden: Een sints weinige jaren, grootendeels vernieuwd kapitaal HUIS, waarin vele jaren eene algemeen gerenomeerde *Brood-, Beschuit- en Koekbakkerij* is uitgeoefend, en als nog in volle werking wordt gecontinueerd, staande in het volkrijkste gedeelte der Stad Leyden, aan den Rijn bij de Korenbeurs, met alle de Gereedschappen, zoo tot de Bakkerij als tot den Winkel behoorende.

De helft der Koopsom, kan op eene jaarlijksche aflossing en Rente betaling ad. 4 pCt. op hetzelfde perceel gevestigd blijven. Nadere aanwijzing en toelichting verkrijgbaar, bij den Execut^r. Test^r. C. VAN HOOGEVEEN, even buiten de Koepoort, te Leyden. Brieven *franco.*

*** De Notaris VAN DER ELST, residerende te Werkendam, zal publiek Verpachten:

Op Dingsdag den 19den Mei 1857, des voormiddags om 11 ure, in het Huis staande op den Prikpolder, onder De Werken:

Ongeveer 62 Bunders extra goed HOOILAND, gelegen op den gemelden hoog omkaden Prikpolder, om eenmaal te worden gehooid, in Percelen.

En op Woensdag den 20sten Mei 1857, des namiddags om 2 ure, in het Huis staande op den Keezers Guldenwaard, onder Werkendam:

85 Bunders uitmuntend HOOILAND, op den hoog omkaden Polder de Keezers Guldenwaard, alsmede op den Noord en bij den Kalverwaard, alles onder Werkendam, om tweemaal te worden gehooid, in Percelen.

*** **AANZIENLIJKE VERKOOPING VAN ONROERENDE GOEDEREN.**

Op Dingsdag den 26sten Mei 1857, in *het Hof van Gelderland*, te Ede, bij inzet, en op Dingsdag den 9den Junij 1857, in *de Posthoorn*, te Ede, bij toeslag, telkens des middags 12 ure, zal publiek worden geveild en verkocht:

1°. Eene BOEREN-HOFSTEDE, gelegen in de Bovenbuurt van Manen, onder de Gemeente Ede, nabij den Rijn-Spoorweg, Station Ede, bestaande in een Huis, Schuur, twee Korenbergen, Schapenhok en verdere Getimmerten, met uitmuntende BOUW-, WEI-, HOOI- en DRIESTLANDEN, BOOMEN en HOUTGEWASSEN, zamen groot ongeveer 56 Bunders.

2°. Ruim 2 Bunders, 30 Roeden EIKEN HAKHOUT of BOSCHGROND, gelegen op den Klinkenberg, onder Ede.

3°. Ruim een Bunder HOOILAND, gelegen onder Wageningen, Kadaster Sectie A, N°. 388.

De aanwijzing der Goederen geschiedt door den Bewoner der Hofstede *Gerrit Gerritsen.*

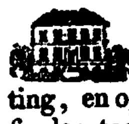
Breeder bij Biljetten omschreven en nader onderrigt te bekomen ten Kantore van den Notaris VAN DEN HAM, te Lunteren. Brieven *franco.*

*** **OPENBARE VERKOOPING.**

In het Logement genaamd *het Stadshuis van Amsterdam*, te Rijp, (Noord-Holland), op Woensdag 27 Mei 1857, des avonds 6 ure: van een welingerigt en goed onderhouden WOONHUIS en ERF, staande en gelegen in de Regtstraat der Gemeente van de Rijp, geteekend N°. 49.

Inlichtingen te bekomen, ten Kantore van den Notaris B. GEEL, in de Rijp, alwaar ook aanvragen om bezigtiging van het Perceel kunnen geschieden.

Inmiddels *Uit de Hand te Koop* bij gemelden Notaris te bevragen. Brieven *franco.*

Men is voornemens om op Vrijdag 29 Mei 1857, des voormiddags ten 11 ure, in *het Nederlandsche Koffijhuis*, te Zutphen, bij inzetting, en op 12 Junij volgende ter zelfder uur en plaats, bij finalen toeslag, in het openbaar te Verkoopen:

1°. Een kapitaal dubbel HEERENHUIS, met daarachter gelegen TUIN, in de Waterstraat te Zutphen, Wijk C, N°. 129, met 5 Beneden- en 6 Bovenkamers, meest alle van Stookplaatsen voorzien, Keuken met Regen- en Welwaterspomp, ruime Zolders, twee verwulfde watervrije Kelders en alle verdere Gemakken tot zoodanig Huis behoorende.

2°. Een naast het vorige Perceel gelegen afzonderlijk WOONHUIS met Regen- en Welwaterspomp en verwulfde Kelder, in de Bakkerstraat, Wijk C, N°. 128.

Beide Percelen afzonderlijk en in Massa te Veilen, en te aanvaarden op 1° November 1857.

Te bezigtigen dagelijks van des morgens 10 tot 2 ure, uitgenomen des Zondags en nadere informatiën te bekomen ten Kantore van de Notarissen H. F. LULOFS en Mr. D. NIJMAN, te Zutphen. Brieven *franco.*

*** **VERKOOPING van twee HUIZEN c. a.**

De Notaris VAN ZUYDAM, te Terborg, zal op Maandagen den 25sten Mei en 8 Junij 1857, telkens des middags om 12 ure, in het natemelden *Societeits-Locaal* te Terborg, publiek Veilen en Verkoopen:

Twee kapitale HUIZEN, SCHUUR, ERVEN en TUINEN, naast en aan elkander, staande en gelegen in de Straat te Terborg, in het eene wordt de Kruideniers-Affaire sedert jaren en nog uitgeoefend, en het andere is ingerigt *beneden* tot Bewaarschool en Woning, en *boven* tot Societeit, Koffijhuis enz., in Massa en in 2 of 3 Percelen.

Nadere informatiën en aanwijzing is te bekomen bij den Eigenaar en den genoemden Notaris. Brieven *franco.*

Tollens Bibliotheek.

De Boekhandelaren GEBROEDERS VAN DER HOEK te Leyden zullen *Maandag* 25 *Mei* en drie volgende namiddagen Verkoopen: Een *zeer belangrijke* en *keurig gebonden* BIBLIOTHEEK van Wijlen den Hoog Ed. Gestr. Heer **H. TOLLENS Cz.** Kommandeur der orde van den Ned. Leeuw enz., hoofdzakelijk bestaande uit eene keur van DICHTWERKEN waarbij een *aller belangrijkst* en *voortreffelijk gebonden* Exemplaar van **BILDERDIJK'S WERKEN**, voorts eenige *fraaije Prentwerken*, *Prenten*, *Portretten*, *Gedenkpenningen*, *Muzijk*, *uitmuntend microscoop* van MARTIN en KLEEMAN, *twee fraaije Schilderijen* (hoog en laag Elten,) door A. v. D. KOOGH, *nette Boekenkasten* enz.

De CATALOGUS is op *franco* aanvrage verkrijgbaar, met bijvoeging van 25 cents aan postzegels, en ter inzage voorhanden bij vele Boekhandelaren des Rijks.

NB. NB. De meeste werken zijn voorzien met de handteekening van den geliefden Volksdichter.

*** **HAARLEMMERMEER-POLDER.**

H. C. TOMBERGH, Makelaar te Haarlem, zal op Zaturdag den 16den Mei 1857 des middags ten 12 ure, ten huize van P. DE BOER, Logementhouder in het Dorp aan het Kruispunt in den Haarlemmermeer-polder in publieke veiling Verkoopen ten overstaan van den te Haarlem residerenden Notaris M^r. H. A. F. D. VAN MEEUWEN.

In tegenwoordigheid van den Edel Achtbaren Heer Kantonregter.

EEN HUIS EN ERVE, staande en gelegen aan den Venneperdwarsweg nabij den Hoofdweg in den Haarlemmermeer-polder, afdeeling Beinsdorp, kadastraal bekend Sect. E. n°. 411, groot 9 Roeden 60 Ellen.

Breeder bij Billetten omschreven; nadere informatiën bij bovengemelden Makelaar. De bewijzen van Eigendom en Veilconditiën zullen acht dagen voor en op den Verkoopdag ter visie liggen ten Kantore van den Notaris voornoemd.

DE MEI-AFLEVERING VAN

AGLAJA.

Maandboekje voor Dames Handwerken.

Bevat: Haakwerk. Anti-Macassar. — Cirkels. — Strepen tusschen de vierkanten. — Lampkleedje. — Strook in point de rose. Sassinet dat zoowel gehaakt als geknoopt kan worden. — Kraag in plumetis. — Strook, in idem, — Kraag, in point de rose. — Manchette, in idem. — Randje, in broderie anglaise. — Idem in plumetis. — Hoekjes voor Zakdoeken, in plumetis. — Petronella, in plumetis. — Bouquetje, in idem. — Letters, in idem. Verscheidenheden. Cachepot. — Point de poste.

Bij deze aflevering zijn verzonden het **GROOTE PATROON** en de **PREMIEPLAAT.**

Elke maandelijksche Aflevering kost **30 Cents.**

*** **H. H. BOEKHANDELAARS**

die nog ex. over hebben van STOLLE, DE HELD VAN MARENGO, en geen uitzigt ze teplaatsen, gelieven ze *ten spoedigste* aan den Uitgever terug te zenden, daar hij, wegens de menigvuldige aanvrage, om ex. verlegen is.

Van DE SCHOTSCHE ERFDOCHTER; HENRY ESMOND, en STAAT EN LIEFDE, zijn op 't oogenblik weer eenige ex. voorhanden, die aan de eerst bestellenden zullen worden afgeleverd.

Deventer, Mei 1857. A. TER GUNNE.

*** Bij D. J. HASPELS, te Nijmegen, zal binnen weinige dagen het licht zien:

HANDLEIDING

VOOR HET

ONDERWIJS IN HET TEEKENEN,

VOORZIEN VAN EENE REEKS GELIJDELIJK OPKLIMMENDE

Teekenvoorbeelden.

TEN DIENSTE VAN INDUSTRIE-SCHOLEN

EN ANDERE

INRIGTINGEN VOOR VOLKSONDERWIJS.

Gevolgd naar het Hoogduitsch van

LEONH. DIEFENBACH

DOOR

G. C. MULDER.

Met aanbevelingen van P. VAN DER BURG, J. EDUARD TETAR VAN ELVEN *en anderen.*

Dit Werk bevat 72 keurig bewerkte Steendruk-Platen, in roijaal 4°. formaat en zal kompleet worden afgeleverd, voor pl. m. *f* 4,—.

*** Bij MARTINUS NIJHOFF, te 's Gravenhage, ziet het licht:

ARMORIAL DES PAYS-BAS

RECUEIL DES ARMOIRIES DE LA NOBLESSE NEERLANDAISE, PUBLIÉ PAR. J. B. RIETSTAP.

1e Livraison in folio de planches. Prijs *f* 3,—.

Dit Werk zal de Wapens bevatten van al de erkende Nederlandsche adelijke Familiën.

Het zal compleet zijn in 15 à 20 Afl.

*** Bij JOH. NOMAN & ZOON, te Zalt-Bommel, is van de pers gekomen en alom te bekomen:

DE DRUKPERS IN NEDERLANDSCH INDIE.

On me dit qu'il s'est établi dans Madrid un système de liberté sur la vente des productions, qui s'étend même à celles de la presse, et que, pourvu que je ne parle en mes écrits ni de l'autorité, ni du culte, ni de la politique, ni de la morale, ni des gens en place, ni des corps en crédit, ni de l'opéra, ni des autres spectacles, ni de personne qui tienne à quelque chose, je puis tout imprimer librement sous l'inspection de deux ou trois censeurs. BEAUMARCHAIS.

In gr. 8°., met gedrukten omslag. *f* –,80.

*** **REISGIDS VOOR PARIJS.**

Ieder die plan heeft, de groote Wereldstad te bezoeken, voorzie zich van het door Mevr. RETHAAN MACARÉ *uitgegeven Werkje, getiteld:*

PARIJS, *zijnde eene zeer volledige en doelmatige Gids voor ieder die derwaarts gaat.*

Uitgegeven bij J. G. BROESE *te Utrecht, à f* 2,40 *en verder alom te bekomen.*

*** **VOOR GYMNASIËN EN INSTITUTEN**

is uitgegeven bij S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven:

I. **A. J. LABBERTON.** Handleiding tot het beoefenen van de Beginselen der Sterrekunde, ten gebruike bij Zeevaartkundig Onderwijs en tot zelfonderrigt; met vele Houtsneê-Figuren. Prijs *f* 1,60.

II. **R. VAN HINLOOPEN LABBERTON.** Encyclopaedisch Overzigt der vijf laatste eeuwen voor Christus. Prijs *f* 1,—.

III. **A. M. KOLLEWIJN Nz.** Aanleiding tot de beoefening der Nieuwere Letterkunde. Prijs *f* 0,90.

IV. **J. A. STÖCKHARDT.** De Scheikunde van het Onbewerktuigde en Bewerktuigde Rijk, bevattelijk voorgesteld en met eenvoudige proeven opgehelderd; bewerkt door Dr. J. W. GUNNING, **derde**, *veel vermeerderde en verbeterde druk;* met ruim 200 Houtsneê-Figuren, gebonden in half linnen. Prijs *f* 4,50.

V. **G. H. WESTBROEK.** Verzameling van Opstellen ter vertaling in het Hoogduitsch. Prijs *f* 0,50.

VI. **G. H. WESTBROEK.** Handbuch für Lehrer und Selbstüber. Prijs *f* 0,50.

VII. **P. J. PRINSEN.** Aanleiding tot de Meetkunde voor de verstgevorderde Leerlingen. Prijs *f* 0,50.

*** Door J. H. SIDDRÉ, te Utrecht, is uitgegeven:

BEIJER. Deutsches Lesebuch für Niederlands Schulen. Eine Sammlung aus den Werken neuerer Deutscher Prosaiker und Dichter. 2 Th. *f* 1,50.

Ieder Deeltje is afzonderlijk te bekomen.

Een Taalkundig Tijdschrift zegt van dit Lesebuch het volgende:

„Het drievoudig doel van den Schrijver met de uitgave der bloemlezing is:

1e Den leerling op het uitgestrekte gebied der Hoogduitsche Taal rond te leiden.

2e Uit de beste Schrijvers en Dichters uitgezochte stukken te geven, niet alleen tot het leeren der taal op zich zelve, maar ook voornamelijk tot oefening in de declamatie en het verkrijgen eener goede voordragt, en

3e De opwekking en bevestiging van godsdienstige en zedelijke gevoelens in de harten der leerlingen.

De vorm en de inrigting van dit Leerboek heeft ons over het geheel zeer voldaan en wij vertrouwen, dat het door beoefenaars der Hoogd. Taal- en Letterkunde met nut en genoegen zal gebruikt worden, waarom wij de taalleeraars uitnoodigen, voor zoo verre zij dit nog niet mogten gedaan hebben, zich met dezen arbeid van den Heer BEIJER bekend te maken."

Het NUT van den LANDBOUW, aanschouwelijk gemaakt voor Jonge Kinderen. Een Lees- en Prentenboekje voor de Scholen. Met 16 Houtgravuren. 2e druk *f* –,15.

VERSLOOT. Aanvankelijk lezen, ingerigt naar *Prinsen's* leerwijze. 1e st. 6½ ct., 2e en 3e st. ieder 7½ ct., 4e st. 10 ct.

LESSEN en VERHALEN uit den tegenwoordigen tijd. Een Leesboek voor de Volksscholen. 2e druk *f* –,20.

De „*Wekker*" zeide van dit Boekske in der tijd het volgende van:

„De Schrijver van dit Leesboek, heeft een gelukkigen greep gedaan. Het is een Boek van practisch nut in onzen tijd. Alle onderwerpen zijn uit het leven genomen. Er worden geene denkbeeldige toestanden in voorgesteld. Het gaat juist zoo toe, als de Schrijver de verhalen schetst. De stijl is gepast: los, bevattelijk, eenvoudig en toch waardig. Wij wenschen het gaarne op Armen- en Volksscholen ingevoerd te zien."

DE ZAALJER. Nuttige Wenken voor den Landman. *f* –,10.

*** Door A. HOOGENBOOM, Schoolboekh. te Amsterdam, is uit het Fonds van *C. J. Borleffs* aangekocht:

A. HAGOORT. *Eerste gronden der Nederduitsche Taal*, **7e herziene druk.** *à f* 0,20.

Verzameling van Tafels en verklaring der meest voorkomende Verkortingen enz. enz., **4e en door wijlen den Mr. D. SLUYTER, aanmerkelijk vermeerderde druk.** *à f* 0,10.

Uit het Fonds van *N. de Zwaan:*

LIEDERKRANS, of twaalftal Gezangen voor de Nederlandsche Jeugd. à f 0,15., per *dozijn* voor *f* 1,50 en per 25 *tal* voor *f* 2,50.

Uit het Fons van *H. J. Braun:*

Theorie der Rekenkunst. à f 0,10, en *beknopte Nederlandsche Spraakkunst voor de Lagere Scholen. à f* 0,07½, beide door **P. H. WITKAMP.**

HH. Onderwijzers, die met bovengemelde Werkjes niet bekend zijn, en zulks verlangen te worden, kunnen door tusschenkomst van hunnen gewonen Boekh. Exemplaren ter inzage bekomen.

HOU OP, WANT IK LACH MIJ EEN ONGELUK.

Zegt een ieder die onderst. Boekjes gelezen heeft.

DE CRINOLINE

allerkoddigst gedicht, opgedragen aan alle Meisjes die graag **Hoepelrokken** dragen. Prijs **10 Cents.**

DE KUNST OM EEN VRIJER TE KRIJGEN.

Opgedragen aan alle Oude Vrijsters. Prijs **15 Cent.**

Alom te bekomen.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN